

ژنانى كورد

و

دۆزەخى ئەنقال

ئاسۇ بيارەيى
ئامادەي كىردۈە
2005 - سويد

لېدوانىك لى كەل قوربانىانى ئەنقال

دۆزه‌خی ئەنفال و 16 ساڵ چاوه‌پروانی

سەر‌ه‌تایه‌کی تال

ئەنفال، پراکتیزه‌کردنی بیروباوه‌ری شۆفینستی عەرهبییه، دروشمی قێکردنی نەتەوه‌کانی تره، به‌ عەرهب کردنیانە. به‌ عەسی فاشستیش نالا هەنگر و تەواوکەری نەو رێبازەبوو، که 1400 ساڵ زیاتره له‌ خاکی نیمچه دورگه‌ی عەرهب سەری هەڵداوه. ئەنفال، چه‌کی کوشنده و بیهۆشکەری دەستی نەو مجاهدانه‌یه که سوپای به‌ناو نسلامیان پیکه‌یناوه و بووه‌ته کاکله‌ی میشکیان.

له‌ سەر‌ه‌تادا پێویسته‌ نەوه‌ بێم، له‌کاتی نەم لێداونه‌دا، له‌گه‌ڵ نەم که‌سانه‌دا، بست به‌ بستی ناوچه‌ی گه‌رمیان وه‌کو خه‌ونیکی گه‌نج، هاته‌ به‌ر پانتایی بێنینی چاوه‌کانم. گونده‌کان، رێگه‌کان و دۆل و هه‌رده‌کان، هاوار و قیژه‌ی مندالان و کێژانی دیلی سوپای داگیرکەران و جاشه‌ خۆف‌رۆشه‌کان، ناهه‌ناله‌ی راگردوه‌کان، ده‌شتی کاکي به‌کاکي گیانمی، سه‌رله‌ نوێ خسته‌وه‌ ناو ناھی هه‌یوه‌هه‌یه‌کی پر گریان‌ه‌وه، گریانیک که 16 ساڵه‌ زیاتر، هه‌موو نه‌ورۆزیک خۆی تیکه‌ل به‌ هاژه‌ی فراوانی کۆیستانه‌کان ده‌کات و له‌ به‌رده‌م ده‌روازه‌ی هیوای گه‌لیکی چل ملیونی ده‌بێنیه‌وه.

به‌لێ:قه‌عقاع ده‌بینم عه‌گاله‌ی له‌ ده‌ستی دایکینی کور له‌ کیوان به‌ ستووه‌و به‌داوی حوشتره‌که‌یدا، به‌ناوی لمی رومادیدا رایده‌کیشیت، گویم له‌ فه‌توای نیمامه‌که‌ی مه‌که‌که و مه‌دینه‌یه، دنیا ناخه‌، کێژانی کورد ده‌کاته‌ جاریه و هه‌لای سه‌حابه‌ جاهله‌کانی ده‌کات. زۆله‌ کورده‌کان ده‌بینم، که بو‌ تالانی و فه‌تی خاکی باو‌پیرانیان، کۆیان پر له‌ که‌له‌ سه‌رکردوه. راسته‌ نه‌نفاکچه‌یه‌کان، میله‌تی کوردیان به‌ زۆری شمشیر کرد به‌ موسلمان، نه‌وه‌ی که جیگه‌ی سه‌ربه‌رزیه‌ نه‌وه‌یه که نه‌یانتوانی کورد وه‌کو نەتەوه‌یه‌ک بتویننه‌وه.

ناسق بیاره‌یی

نەم باسه‌ له‌ سه‌ر کۆوه‌لامی نەم پرسیارانه‌ نووسراوه

- ئەنفال چۆن پێناسه‌ ده‌که‌ی؟
- 1- پێش ئەنفال چۆن ده‌ژیايت، له‌ گه‌ڵ که‌سوکار تا بوويت؟
 - 2- چۆن ئەنفال ده‌ستی پێکرد، هه‌یچت له‌ بیره‌؟
 - 3- که ئەنفال ده‌ستی پێکرد، تو له‌ کوی بوويت و ته‌منت چه‌ندبوو؟
 - 4- ماوه‌ی ئەنفال چه‌ندبوو؟
 - 5- که‌سێک له‌ ئەندامی خێزانه‌که‌ت یان که‌سوکار ت له‌ ئەنفالدا تیاچوو؟
 - 6- ئەنفال چ گۆرانکار بیه‌کی به‌سه‌ر ژيانتا هیناوه‌؟
 - 7- ئیستا هه‌یچ بیری روژانی ئەنفال ده‌که‌ی، چ یادیکی تر سناکت دیته‌وه‌ بیر کاتیک باسی ئەنفال ده‌کری؟
 - 8- کیشه‌کان کامانه‌ن که‌ دواي ئەنفال روبه‌روت بوونه‌ته‌وه‌؟
 - 10- هه‌یچ یارمه‌تیه‌کی ده‌ورونی و مادیان داوی، دواي کاره‌ساتی ئەنفال؟
 - 11- ده‌توانی به‌رواردیکی ژيانی ئیستات و ژيانی روژانی ئەنفال بکه‌یت؟
 - 12- په‌یامت بو‌ ده‌سه‌لاتداری کوردستان و جیهان چیه‌؟

دۆزه‌خی ئەنفال و 16 ساڵ چاوه‌پروانی

ئەوێ که گره‌کاره‌ساتی ئەم باسه له جهرگیدا هیشتا کێپه‌ی دیت و باستان بۆ ده‌کات ، ناوی (شلێرفه‌خره‌دین)ه که ناسراوه به به شلیر مام سألج.

شلیرخان، ووشه‌ی ئەنفال وا پیناسه‌ده‌کات:

ووشه‌یه‌کی زۆر ناخۆشه، ته‌عبیرکردنه له‌مردن، سوکایه‌تی کردنه به نینسان، به‌رزترین پله‌ی ره‌سبزم و جینۆسایته، که‌ناویته‌ی په‌کتره‌بون، کۆپه‌ کردنی نینسانه له لایه‌ن نینسانه‌وه، له ناو‌بردنی ژیان و ژینگه‌یه، سوتاندی هه‌موو نومیدیک و ناواتیکه، تیکدانی یاری مندالانه، که چاوه‌بری هاتنه‌وه‌ی باوکیان ده‌کهن، قینی ره‌شی نه‌ته‌وه‌یه‌که که چهنده‌ها ساڵه نه‌ته‌وه‌کانی تر ته‌عریب ده‌کات.

من له دایکبووی سالی 1963 م، نه‌و ساڵه‌ی هه‌لگرانی ئەنفال ده‌سه‌لاتیان گرت‌ه‌ده‌ست، نه‌و ساڵه‌ی ره‌شه‌خامی نه‌گه‌یه‌تی به‌ری ناسمانی عیراقی گرت.

له به‌ر چالاکی سیاسی، سالی هه‌شتاکان، مالمان له شاری که‌رکه‌کوکه‌وه گواسته‌وه بۆ (بناری گل) له گه‌رمیان، له گوندی کانی قادر نیشته جی بووین. هه‌رچهنده‌ بوردماتی رۆژانه له سه‌ر ناوچه‌ رزگارکروه‌کان هه‌بوو، به‌لام لای خه‌لکی گونده‌کانی گه‌رمیان وه‌کو شتیکی ناسایی لیهاتبوو.

هه‌ندری ی کورم هیشتا نه‌مامی ته‌مه‌نی نه‌بوو بوو به دووسال، وه‌کو مندالانی دی کوردستان، له ووشه‌ی بابه و دایه و پیکه‌نین زیاتر، هه‌چی تری نه‌ده‌زانی. وه‌رز دوا هه‌فته‌کانی ته‌مه‌نی به‌هاری گه‌رمیان بوو، دنای کورد بۆنی باروتی دده‌ا، کاره‌ساتی کیمیاوی بارانی هه‌له‌بجه و خۆینی پینج هه‌زاری شه‌هیدی له نازی خاکی داگیرکراودا ده‌ریایه‌کی خۆینیان پیک هینابوو. به‌لێ سه‌ره‌تای مانگی چواربوو، کاره‌سات له نیگی گه‌وره و بچوک به‌دی ده‌کرا.

رژیم، سوپاکه‌ی له زۆر لاره ناماده‌کردبوو بۆ ئەنفال، له به‌رزایه‌کانی چوارملان، سه‌ر رینگه‌ی شارۆچکه‌ی قادرکه‌رم، ناوایی جه‌لال، زه‌نگ ناباد، داوئ، دوانزه نیمام و زۆر ناوچه‌ی تر. له نه‌نجامی تۆپباران کردن له بناری گل دوو ژن کوژران.

جاران که حوکمه‌ت هیرش ده‌هینا، هه‌رگیز شه‌وانه نه‌ده‌مایه‌وه. نه‌مجاره‌یان هه‌رناواییکی ده‌گرت، بنکه‌و ره‌ببیه‌ی تیا دهنو ده‌یسوتاند.

رومان کرده دۆله‌کانی خۆرنه‌وزان و له‌وئ خۆمان هه‌شاردا. هه‌ر گوندیک ده‌گیرا ده‌ست به‌جی له لایه‌ن جاشه‌کانه‌وه تالان ده‌کراو سوپای ئەنفالیش ده‌یسوتاند. کاری جاشه‌کان راوه کوردبوو، به هه‌زاره‌ها کوردیان دیلی ده‌ستی سوپای داگیرکه‌ران کرد،

زۆربه‌ی لادیکان داگیرکران و سوتینران، له گوندی هه‌سه‌ن پرچن، ژن و مندالیکیی زۆر له‌وئ کۆ بوو بوون، برسیه‌تی، ماندویه‌تی و نه‌خۆشی باری هه‌موانی سه‌خت کردبوو.

گوندی هه‌سه‌ن پرچن و هه‌رگرتنی بریاری کشانه‌وه

ده‌نگی فرۆکه و تانکی به‌عس زیاتر نزیک ده‌بووه‌وه، خه‌لکه‌که بوو به دوو به شه‌وه، به‌شیک هینده سه‌ریان لیشیابوو بریاریان دا ته‌سلیم بینه‌وه، به‌شه‌که‌ی تریش خۆرزگارکردنیان هه‌لێژارد.

من ومیرده‌که‌م، سه‌رکه‌وت، هه‌زمانه‌کرد هه‌رچۆنیک بیت خۆمان رزگاربکه‌ین، به‌لام فریانه‌که‌وتین و به‌ره‌و گوندی (برایم غۆلام) که‌وتینه‌رئ، زۆربه‌ی شوینه‌گرنگه‌کان گیرابوون..

سه‌رباری دژواری و بوردمان، خه‌لک هه‌بوو تراکتۆریان نه‌هینا تاکو ژن و منداله‌کان رزگار بکه‌ن، له‌و ناوه‌دا له نزیکی گوندی نبراهیم غۆلام تراکتۆریک هات و من هه‌ندری ی کورمی سوارکرد، من نه‌م ده‌ویست، به‌لام سه‌رکه‌وتی میردم ووتی: خه‌می منت نه‌بێ، له دهره‌وه‌ی قادرکه‌رم په‌کتری ده‌بینینه‌وه. له‌وئ له سه‌رکه‌وتی میردم بۆ په‌که‌م جار جیابوو مه‌وه.

بۆ دواچارپیم ووت: شه‌هیدبوونمان زۆر سه‌ره‌رز تره تاکو بکه‌وینه ده‌ست نه‌و گورگانه. له به‌ر زۆری ژماره‌ی سه‌ربازو جاش، خه‌لکه‌که تیکه‌ل بوو بوو.

خه‌لکی کوردیه‌ره‌ی شارۆچکه‌ی قادرکه‌رم

خه‌لک وه‌کو لافاوکی خۆیناوی روی له شارۆچکه‌ی قادرکه‌رم ده‌کرد، دانیشتوانی شاریش چیان له شوین، نان، چل و به‌رگ شک ده‌برد پینشکه‌شیان ده‌کرد. خه‌لکیکی زۆر میوان دۆست بوون، سه‌ره‌رای بوونی سوپای داگیرکه‌ران له‌وئ، به‌لام نه‌وان چاوه‌نترسانه یارمه‌تییان به‌هه‌موو که‌سیک دده‌ا، ده‌رگای ماله‌کانیان ناوه‌نه‌کردبوو.

له دهره‌وه‌ی (قادرکه‌رم) زۆر چاوه‌بری میرده‌که‌م کرد، به‌لام هه‌ر نه‌هات، ناچار خۆم کرده قادرکه‌رمه‌وه و له‌وئ مانی خه‌زورم دۆزیه‌وه، ناوشار له جاش جمه‌ی ده‌هات. له هه‌رکیم ده‌پرسی بۆ سه‌رکه‌وتی میردم، نه‌ی ووت له (نبراهیم غۆلام) دیومه‌انه.

به ریکه‌که‌وت جاشه‌کانی (ره‌فه‌ت گلی) م بینی، ده‌فته‌ریکیان پین بوو ناوی خه‌لکیکی زۆری تیا نووسرابوو، پینم ووتن توخوا بزائن ناوی میرده‌که‌ی منی تیا به. ووتیان نیمه‌ناویکی زۆرمان نووسیوه، کاتمان نییه سه‌یری بکه‌ین،

دۆزه‌خی ئەنفال و 16 ساڵ چاوه‌روانی

وهره خۆت سه‌یربکه. ناوی سه‌رکه‌وتی میردمم دۆزییه‌وه، لیم پرسین له کونیه؟ ووتیان: خه‌مت نه‌ین که‌من پرسیری لێ ده‌کریت و به‌ره‌لاده‌کریت. نیت له‌وساوه سه‌رکه‌وتی میردمم نه‌بینیه‌وه. بۆ به‌یانی، سوپا به‌ بلنډگۆ، خه‌لکی شاروچکه‌ی (قادر که‌رم) بیان ناگادار کرده‌وه، که نه‌گه‌ربنیت و هه‌رمائیک خه‌لکی ده‌ره‌وی شار دینته‌وه، مائه‌کانیان ده‌سووتنریت به سه‌ریاندا و سزایان ده‌درین. له به‌ر نه‌وه زۆربه‌ی خه‌لکه راکردوه‌که رویان له ئوردوگا‌که کرد که دروستکرا‌بوو. ناچار به‌بێ میرده‌که‌م، له گه‌ل دایکم و کۆمه‌لی خزمان به‌دزییه‌وه خۆمان کرد به شاری که‌رکودا.

به‌ره‌و هه‌ولتیر

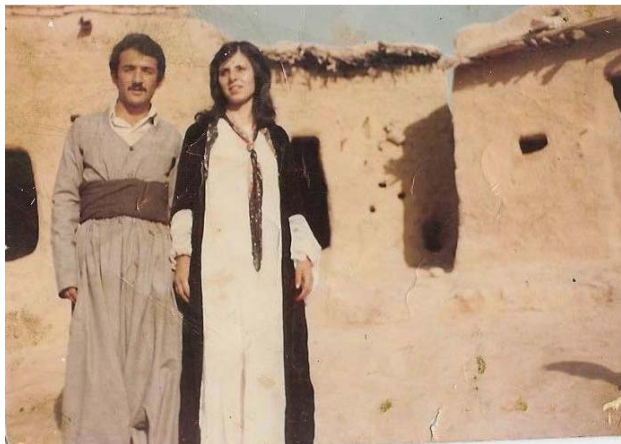
دوای چه‌ند مانگیک بۆ نه‌وه‌ی نه‌گیرین، بلاوه‌مان به‌خۆمان کرد، من چوم بۆ شاری هه‌ولتیر، حه‌وت مانگ مامه‌وه و. دوا‌چار چوم بۆ مانی خه‌زورم له گرده گۆزینه، له که‌لار جینگیربووم، سالتیک که‌متر له‌وئ مامه‌وه. دیسان سه‌رله‌نوئ گه‌رامه‌وه بۆ هه‌ولتیر توانیم له کارگه‌ی چنن کاریک بدۆزمه‌وه.

له‌ناوچوون

منیش وه‌کو نه‌وه خه‌لکه بِنجاره‌یه‌ی گه‌رمیان، بِن قوربانی نه‌بووم. پینج خواره‌زا، دوو برزای دایکم و نیزیکه‌ی 88 که‌سی بنه‌مائه‌که‌مان له ئەنفال تیاچوون.

گۆرانکاری ژیانم دوای ئەنفال

من و هه‌زاره‌ها تر، که که‌س و کاریان بِن شوینه، گه‌وره‌رین زیانی ده‌رونی و مائیمان پِن گه‌یشته‌وه. من 16 سا‌نه چاوه‌رینی میره‌ده‌که‌م ده‌که‌م، چاوه‌ریم رۆژیک له رۆژان کۆتایی به‌و چاوه‌روانییه بیت و ناسۆیه‌ک ساته‌کاتی ژیانم

رۆشن بکاته‌وه. من تا نیستا ژیانم به چاوه‌روانییه‌کی ترسناک و ئەنفالاوی، پِر له نازار و نه‌شکه‌نجه ده‌به‌مه‌سه‌ر که کوربه‌که‌م ده‌بینم، هینده‌ی دی چاره‌نووسم له چاوه‌روانی بارم گران ده‌کات. خه‌لکینه من هاوسه‌ر ژیانم دیار نییه، که سیک که به‌شیکه‌ی گه‌وره‌ی ژیانم من و کوربه‌که‌م پیک دینن.

شلیرخان به هه‌نسکیکی بِن هیوا‌ییه‌وه درێژه‌ی به باسه‌که‌ی دا:-

مۆته‌که‌ی ئەنفال و رۆژان

من یادگاری نازانم چیه، نه‌وه‌ی رۆژانه سه‌رقافلێ خه‌مه‌کانم ده‌گرئ و دام ده‌چله‌کینن، ده‌نگی بۆمب و ناگره، ره‌نگی زه‌ردی هه‌لگه‌روای مندالانه، رۆ رۆی دایکانه، کاروانیکی سه‌رلێشینواوه، کۆمه‌لیک نینسانی دیله، که بیسه‌ر و شوینن.

له بیرمه ژنیک به‌ناوی (ناوات) که شوه‌که‌ی پینشمه‌رگه‌بوو، دووگیان‌بوو، له سه‌رکانی، له گوندی کانی قادر، به‌یانییه‌کی زوو بینم، زۆر په‌ریشان بوو. لیم پرسنی ناوات خان چیته‌ وای په‌شوکاوی؟ ووتی: ده‌لێن شه‌ره و ده‌ترسم باوکی منداله‌کان شه‌هید بووینت.

ووتم: جا بۆ نوکه زانیوته که نه‌وه، نه‌وه ریگایه‌ی هه‌لبێژاردوه؟

من گه‌رامه‌وه مائه‌وه، گویم له دوو تۆپ بوو ته‌قین، هاوار و قیژه له ناوایی به‌رزبووه‌وه، ناوات خان و منداله‌کانی شه‌هیدبوون.

به‌نی، نه‌مه یه‌کیک له یادگارییه‌کانمه، نیساش دیمه‌نی خه‌ماوی نه‌وه ژنه گه‌نجه و مندالانه‌م له به‌ر چاوه، خونی رۆژاوی به‌رچاوه‌کانم سو‌رده‌کات و هیواکانم هینده‌ی تر لێل ده‌بن. نه‌م مۆته‌که سامناکانه‌ی ئەنفال هه‌میشه بینه‌قاقام ده‌گرن و ده‌یان‌ه‌وئ بمخنکینن.

زۆرچار له خۆم سه‌رسو‌رمان ده‌بم، که چۆن به‌رگه‌ی نه‌وه هه‌موو کاره‌ساته‌م گرتووه، نه‌ک هه‌رم‌ن به‌لکو نه‌وانه‌ی به‌رواله‌ت له کاره‌ساتی ئەنفال رزگاریان بووه. ده‌لیم رواله‌ت چونکه دوای ئەنفال توشی دۆزه‌ی چاوه‌روانی دینته‌وه‌ی که‌سوکار ده‌مانسووتینی.

دۆزه‌خی ئەنفال و 16 ساڵ چاوه‌پروانی

هەندریڤ ی کورم و رایهرین

رایهرینی 1991 گه‌وره‌ترین مزگینی بوو بۆ گه‌لی کورد. ئە ی نیمه‌ فۆرباتیاتی ئەنفال چی؟ چ ناینده‌یه‌کی به‌ نیمه‌ دا؟ زله‌یزه‌کانی کوردستان چیان کرد بۆمان؟

به‌داخه‌وه، هه‌زارباره‌ ده‌یئیمه‌وه به‌داخه‌وه، که‌نۆینه‌ره‌کانی کورد، پارتييه‌ ده‌سه‌لاتداره‌کانی کوردستانی باشور، نه‌ک هه‌ر نیمه‌یان پشت گوێ خست، به‌ئکو رۆژانه‌ کیشه‌یان بۆ هه‌زاره‌های وه‌کو من دروست ده‌کرد.

من له‌ کاره‌ساتگه‌لی ئەنفال، هه‌ندریڤ ی کورم و مانی باوکم بۆ ده‌رچوو، نه‌ویش هه‌موو ئومیدیکمه‌. که‌ رایهرین ده‌ستی پیکرد، ته‌مه‌نی نه‌و 6 ساڵ بوو، کاتی قوتابخانه‌ی هاتیوو.

تالترین روداو که‌ دوا ی ئەنفال لیم قه‌وما نه‌وه‌بوو، هه‌ندریڤ ی کورم تازه‌ له‌ قوتابخانه‌ ناووس کردبوو، رۆژیکیان سه‌یرده‌که‌م به‌گریان هاته‌وه‌ بۆ

مأل، به‌ریوه‌به‌ری قوتابخانه‌که‌ پتی ووتبوو که‌ ده‌بێ ره‌گه‌زنامه‌ی عیراقی یا ناسنامه‌ به‌ینی تاکو بتوانی درێژه‌ به‌ خویندن به‌هیت. نه‌و کاره‌ زۆر په‌ستی کردم، چومه‌ لای زۆر لایه‌ن و که‌ سایه‌تی، هه‌وئم بۆ دا که‌ نه‌و بریاره‌ بگۆرن و کوره‌که‌م بگه‌ریته‌وه‌ بۆ خویندن. به‌لام بێ هوده‌بوو. ووتیان نه‌بێ مردننامه‌ی شه‌وه‌که‌ت به‌ینی.

له‌سم کوردستان العراق
 وێاره‌، نه‌سه‌تال
 محکمه‌ الاحوال الشخصيه‌ في السليمانیه

رقم (٦)
 العدد / ٦٥٣ / ١٩٩١
 التاريخ / ١٤٢ / ٨ / ١٩٩١

// حجه‌ وه‌سه‌نه‌ //

اني نافي محکمه‌ الاحوال الشخصيه‌ في السليمانیه ناسمه‌ حياه‌ کریم
 اذنت ماياتي

للعالی الواقع‌ والبنه‌ المستصه‌ الموده‌ لوقاه‌ العود. مکتوبه‌ اذنت ربه‌
 بتاريخ ١٥ / ٨ / ١٩٨٦ وشم‌ تسجله‌ له‌، الذیج‌ الخدمه‌ معافه‌ قریه‌ شریک‌ الرطه‌ واسد اره‌نده‌
 الحجه‌ بذاك‌ ولی والده‌ ١٤١٦ من قانون‌ تجديف‌ الموالاة‌ والرغبات‌ رقم‌ ١٦٨ لسنة‌ ١٩٧١ ومجلت
 شم‌ ١٤٢ / ٨ / ١٩٨٦

المحکمه‌ الشخصيه‌
 سلیمانیه

اسم العتري	اسم الاب والجد	اسم الام والجد	الجنس	الرقم الوطني
کریم	احمد ربه‌	حیدر کریم	دارسم	٩٨٨ / ١٥

١٩٨٦ / ٨ / ١٤٢
 ٢٦٤٨

زمان ٠٠٠

مردننامه‌ی میرده‌که‌م (سه‌رکه‌هوت)

من له‌به‌ره‌نه‌وه‌ی هه‌یج به‌لگه‌نامه‌یه‌کی هاوسه‌رگرتنم پین نه‌بوو، ناسان نه‌بوو ره‌گه‌زنامه‌ بۆ هه‌ندریڤ ی کورم ده‌ریکه‌م. هه‌یج ناسانکاریکیش له‌لایه‌ن هه‌ریمی کوردستانه‌وه‌ نه‌بوو که‌ هاوکاریم بکه‌ن. ناچار مردننامه‌یه‌که‌م بۆ میرده‌که‌م ده‌رکرد تاکو بتوانم ره‌گه‌زنامه‌ بۆ کوره‌که‌م ده‌ریکه‌م.

دۆزه‌خی ئەنفال و 16 ساڵ چاوه‌پروانی

جاریک پیمیان ووت، برۆ رهگه‌زنامه‌ی باوکی بهینه بۆمان، جاریکی تر بیانوی نهوه‌یان ده‌گرت که من و **هه‌ندرین** ی کورم. قوربانی ئەنفالین و زۆر یاسا نامانگریته‌وه، دوا‌ی ساخ‌بوونه‌وه چاره‌نووس باوکی، نه‌وسا **هه‌ندرین** بۆی هه‌یه بخوینی. دوا‌جار داوا‌ی مردننامه‌ی میزده‌که‌میان کرد تا‌کو دادگای سلیمانی بتوانی ره‌گه‌زنامه‌ بده‌ن به **هه‌ندرین**. به‌داخه‌وه، نه‌وانه‌ی له‌ ده‌زگاکان کاریان ده‌کرد، کۆسپی زۆریان هه‌نایه‌ به‌رده‌مم. به‌لالوته‌وه ته‌ماشای قوربانیانی ئەنفالین ده‌کرد، نینسان هه‌ستی ده‌کرد که هه‌چ به‌هایه‌کی نییه. هه‌نگیرسانی شهربانی (پدک و ینک) مافی قوربانیانی ئەنفالی پتر پیشیل کرد، مائی وه‌ها هه‌بوو ته‌نها کورپکیان له‌ ئەنفال ده‌رچوو بوو، به‌لام له‌بهر نه‌وه‌ی لایه‌نگری یه‌کی له‌و دوو هه‌یزه‌هه‌بوو، ده‌کوژرا یان مال و حالی تالان و ئەنفال ده‌کرایه‌وه.

به‌ره‌و هه‌نده‌ران

نه‌بوونی حال و مالتیکی سه‌ره‌به‌خۆ، نه‌بوونی نارامی و ناسایش له‌ هه‌ریمی کوردستان، کاریکی ده‌رونی نه‌گه‌تیقی کرده سه‌ر ژیانم که تانیستا پیوه‌ی ده‌نالم. ته‌نها ریگه‌چاره‌ که له‌ به‌رده‌مما بوو، ژیان هه‌نده‌ران بوو که ناسۆی دو‌رۆژی هه‌ندرینی کورمی تیا مسه‌وگه‌ربکه‌م.

هونه‌ر و دلیری برام، یارمه‌تییه‌کی زۆریان دام. چومه سوریا، له‌وئ ژوو‌ریکم به‌کری گرت تا کو نیش و کاری هاتنه‌ده‌ره‌وه‌م ریک بکه‌م.

له‌ سوریا، ته‌نیایی و بی‌ری رۆژانی ئەنفال، شه‌وانه‌ خانه‌ی میشکمی به‌جی نه‌ده‌هه‌نشت. وام لیهات شه‌ویکیان ده‌م لاریبوو، چووم بۆ لای دکتۆر، ووتی: نه‌وه نه‌جامی بیرکردنه‌وه‌یه، هه‌ولبده‌ کهم بیربکه‌ره‌وه. زۆر شه‌و ده‌م لارده‌بوو و به‌یانینیش چاک ده‌بوومه‌وه. ماوه‌ی دوو ساڵ له‌وئ مامه‌وه.

ناواته‌کاتی من و نه‌وانی تر

هه‌چ نینسانیک بی ناوات نییه، بی خۆزگه‌ نییه. بریا سیسته‌میکی وا له‌ کوردستانی باشور، دابمه‌زرایه که به‌ پله‌ی یه‌که‌م، ناسه‌وار نه‌فالی که‌میک نه‌هه‌شتایه و ناوریکی دلسۆزانه‌ی له‌ قوربانیانی ئەنفال بدایاته‌وه. له‌م بواره‌دا هه‌رچی زوتر هه‌نگاو‌بنری هه‌شتا که‌مه.

کاشا ده‌سه‌لاتداری کوردستان، نه‌و کورده تاوانبارنه‌ی که به‌شاداری ئەنفالین کرد، بیانخستنایه‌ته به‌رده‌م دادگا، نه‌ک سیاسه‌تی زۆری و بۆری، له‌ سه‌ر خوینی شه‌هیدان بکه‌ن و چاره‌نووسی 182 که‌س له‌ قوربانیانی ئەنفال، قوربانی به‌رژه‌وه‌ندی پارتاییه‌تی خویان بکه‌ن.

بریا به‌هه‌لۆیستیکی گه‌رمه‌وه، پیشوازی له‌ نیمه‌ی قوربانیان ئەنفال بکرایه. راسته‌ یه‌کیکی وه‌کو من، نه‌گه‌ر بویرم بلنیم که‌می به‌ختم هه‌بوو، توانیم بگه‌م ولاتی سوید، به‌لام هه‌زاره‌ها زیندوه قوربانی تری ئەنفال، له‌ کور، ژن و پیره‌مید، که له‌ شه‌ره‌کانی کوردستانی باشور، بی یارمه‌تی، ژیان خویان، له‌ په‌ژاره و بیده‌رامه‌تی، ته‌واو ده‌که‌ن و هه‌چ ری چاره‌یه‌کیان، بیجگه‌ مردنی چاوه‌پروانی نییه.

به‌ هه‌زاره‌ها میرد مندال هه‌ن، که له‌ ساده‌ترین مافه‌کانی ژیان، خویندن و خسته‌خانه، بی به‌ری، به‌هه‌زاره‌ها پیره‌میرد و بیوه‌ژن هه‌یه، که ده‌زگاکانی کوردستان، هه‌چ هاوکاریکیان ناکه‌ن.

نه‌م خه‌مه‌ی که من هه‌لم رژت، ته‌نها دلۆپه‌ خه‌میکی خویناوی بوو، له‌ ده‌ریای نه‌شکه‌نجه‌ی هه‌زاره‌ها قوربانی ئەنفال. روی تکام ده‌که‌مه هه‌موو نینسانیکی نینسانیکی دۆست و ناشتی په‌روه‌ر، که خه‌می نیمه‌ به‌ ناسان وه‌رنه‌گرن و فه‌رامۆشمان نه‌که‌ن. من به‌زه‌بیم ناویت، به‌لکو هه‌نگاوی دلسۆزانه. بۆ دووباره‌ نه‌بوونه‌وه‌ی ئەنفالیکی تر.

دریژه‌ی هه‌یه